

۱۴۹۳۵۳۹
۹۵/۱۲۴

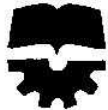
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهداشت حرفه ای در صنایع

مواصین:

علیرضا فرج الهی

غلامحسین پرمون

نشر فن آوران

سرشناسه : فرج الهی، علیرضا، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدید آور : بهداشت حرفه ای در صنایع / مولفین: علیرضا فرج الهی، غلامحسین
پرمون.
مشخصات نشر : تهران: فن آوران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۲۴۰ ص: مصور، جدول.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۹-۱۰۷-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : بهداشت صنعتی
Industrial hygiene : موضوع
ایمنی صنعتی : موضوع
Industrial safety : موضوع
محیط کار - پیش بینی های ایمنی : موضوع
Work environment - Safety measures : موضوع
شناسه افزودن : پرمون، غلامحسین، ۱۳۴۳-
رده بندی کنگره : RC۹۶۷/۹۴ب۹۱۳۰۰
رده بندی دیویی : ۶۲۰۶۱۳
شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۶۱۱۰۱

نشر فن آوران

بهداشت حرفه ای در صنایع

- مولفین: علیرضا فرج الهی - غلامحسین پرمون
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵
- چاپ و صحافی: عطا
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۹-۱۰۷-۵

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

انتشارات فن آوران: تهران، خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۱۱۸

تلفکس: ۶۶۹۵۳۹۹۸ تلفن: ۶۶۹۷۵۱۸۲

WWW.FANAVARAN-PUB.IR Email: fanavar2008ir@yahoo.com قزویشگاه اینترنتی

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مقدمه	۱۱
فصل اول - تاریخچه بهداشت حرفه ای	۱۵
۱-۱- بهداشت حرفه‌ای در جهان	۱۵
۲-۱- وقایع تاریخی بهداشت حرفه‌ای در گذر تاریخ	۱۷
۳-۱- بهداشت حرفه‌ای در ایران	۱۸
فصل دوم - بهداشت فردی و محیط کار	۲۱
۱-۲- مقدمه	۲۱
۲-۲- تعاریف سلامت	۲۲
۳-۲- ابعاد سلامتی	۲۳
۱-۳-۲- بعد جسمی	۲۴
۲-۳-۲- بعد روانی	۲۴
۳-۳-۲- بعد اجتماعی	۲۴
۴-۲- تعیین کننده های سلامتی	۲۴
۵-۲- تعریف بیماری	۲۶
۶-۲- بهداشت پوست	۲۷
۷-۲- بهداشت مو	۲۸
۸-۲- بهداشت چشم	۲۸
۹-۲- بهداشت گوش	۲۹
۱۰-۲- بهداشت دهان و دندان	۲۹
۱۰-۱- آنچه باید در بهداشت دهان و دندان دانست	۳۰

- ۳۲ ۱۱-۲- ساختمان دستگاه گردش خون
- ۳۳ ۱۲-۲- بهداشت دستگاه تنفسی
- ۳۴ ۱-۱۲-۲- ترشحات دستگاه تنفس
- ۳۵ ۲-۱۲-۲- سرماخوردگی
- ۳۵ ۳-۱۲-۲- مراقبت‌های بهداشتی دستگاه تنفس
- ۳۵ ۴-۱۲-۲- مهم‌ترین پنوموکونیوزها
- ۳۷ ۴-۱۲-۲- سیلیکوز (Silicosis)
- ۳۷ ۴-۱۲-۲- آسبستوز (Asbestosis)
- ۳۸ ۳-۴-۱۲-۲- آنتراکوز (Anthracosis)
- ۳۸ ۴-۴-۱۲-۲- (Melanonychia)
- ۳۸ ۵-۴-۱۲-۲- سیدروس (Siderosis)
- ۳۸ ۶-۴-۱۲-۲- بریلیوس (Berylliosis)
- ۳۹ ۷-۴-۱۲-۲- پنوموکونیوز ناشی از گرد و غبار سیس
- ۴۱ فصل سوم - بهداشت عمومی و سازمانهای مرتبط با بهداشت حرفه‌ای
- ۴۱ ۱-۳- بهداشت عمومی
- ۴۱ ۲-۳- سازمان بین‌المللی کار (ILO)
- ۴۲ ۳-۳- سازمان بهداشت جهانی (world health organization)
- ۴۲ ۱-۳-۳- فعالیتهای سازمان بهداشت جهانی
- ۴۲ ۲-۳-۳- مسئولیت‌های WHO
- ۴۳ ۳-۳-۳- سازمان بهداشت و ایمنی شغلی (OSHA)
- ۴۳ ۴-۳-۳- انجمن ملی حفاظت در برابر حریق (NFPA)
- ۴۳ ۵-۳-۳- انجمن متخصصین بهداشت صنعتی آمریکا (ACGIH)
- ۴۳ ۶-۳-۳- سازمانهای مرتبط در ایران

فصل چهارم - بهداشت حرفه ای	۴۵
۴-۱- تعاریف	۴۵
۴-۲- اهداف بهداشت حرفه ای	۴۶
۴-۳- هدف کلی بهداشت حرفه ای	۴۶
۴-۴- برنامه ها و فعالیت های بهداشت حرفه ای	۴۷
۴-۵- عوامل زیان آور محیط کار	۴۷
۴-۶- برنامه و خدمات بهداشت حرفه ای	۴۸
۴-۶-۱- تشخیص، اندازه گیری، ارزشیابی و کنترل عوامل زیان آور محیط کار	۴۸
۴-۶-۲- معاینات پزشکی	۴۹
۴-۷- آشنایی با خدمات HSE	۵۱
۴-۷-۱- شرح وظایف عمومی مسئول HSE	۵۲
فصل پنجم - عوامل زیان آور محیط کار	۵۵
۵-۱- عوامل زیان آور به چهار دسته تقسیم می گردد	۵۵
۵-۱-۱- عوامل زیان آور شیمیایی	۵۵
۵-۱-۱-۱- تقسیم بندی مواد آلوده کننده بر مبنای حالت فیزیکی	۵۵
۵-۱-۱-۲- تقسیم بندی مواد آلوده کننده بر مبنای ترکیب شیمیایی	۵۸
۵-۱-۱-۳- تقسیم بندی مواد آلوده کننده بر مبنای اثرات فیزیولوژیکی	۵۸
۵-۱-۲- عوامل موثر در بیمارزایی مواد شیمیایی	۶۰
۵-۱-۳- راههای ورود، جذب، متابولیسم، ذخیره و دفع مواد سمی	۶۱
۵-۱-۴- استاندارد های مواد سمی و حداکثر تراکم مجاز	۶۲
۵-۱-۵- خطرات ناشی از حلال های شیمیایی	۶۳
۵-۱-۵-۱- حلالها چگونه وارد بدن ما می شوند	۶۴

- ۶۴ ۵-۱-۲- خطرات ناشی از حلالها در فضاهای محصور
- ۶۵ ۵-۱-۶- خطرات مواد شوینده و پاک کننده
- ۶۶ ۵-۱-۶- مسمومیت های ناشی از استنشاق مواد شوینده و پاک کننده
- ۶۷ ۵-۱-۶-۲- مشکلات پوستی ناشی از تماس مستقیم با مواد شوینده و پاک کننده
- ۶۷ ۵-۱-۶-۳- آسیب های ناشی از مواد شوینده بر چشم
- ۶۸ ۵-۱-۶-۴- خطر مسمومیت با مواد شوینده
- ۶۸ ۵-۱-۶-۵- تأثیر دراد مورد استفاده در نظافت با همدیگر
- ۶۹ ۵-۱-۷- نکات مهم در رابطه با شوینده ها
- ۷۰ ۵-۱-۸- توصیه ها ایمنی جهت پیشگیری از حوادث ناشی از مواد شوینده
- ۷۱ ۵-۱-۲- عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار
- ۷۱ ۵-۱-۲-۱- سر و صدا
- ۷۴ ۵-۱-۲-۲- ارتعاش
- ۷۴ ۵-۱-۲-۲-۱- « خطرات ناشی از ارتعاش »
- ۷۴ ۵-۱-۲-۳- شرایط جوی
- ۷۶ ۵-۱-۲-۴- فشار هوا
- ۷۶ ۵-۱-۲-۵- گرمای موجود در محیط کار
- ۷۸ ۵-۱-۲-۶- سرما
- ۷۸ ۵-۱-۲-۷- شرایط جوی محیط کار و شاخص های آن
- ۷۹ ۵-۱-۲-۸- پرتوها
- ۷۹ ۵-۱-۲-۸-۱- پرتوهای یونساز
- ۸۰ ۵-۱-۲-۸-۲- پرتوهای غیر یونساز
- ۸۲ ۵-۱-۲-۸-۳- اثرات فیزیولوژیک اشعه ماوراء بنفش
- ۸۳ ۵-۱-۲-۸-۴- پرتو مادون قرمز IR

۸۳	۱-۲-۸-۴-۱-۵ اثرات زیست شناختی پرتو مادون قرمز
۸۴	۱-۲-۸-۴-۲-۵ کاربرد پرتو مادون قرمز
۸۴	۱-۲-۸-۴-۳-۵ پیشگیری و تدابیر حفاظتی
۸۴	۱-۲-۹-۵ روشنایی
۸۶	۱-۳-۳-۵ عوامل زیان آور ارگونومیکی محیط کار
۸۶	۱-۳-۱-۵ تعاریف ساده و کلاسیک از علم ارگونومی
۸۷	۱-۳-۲-۵ ارگونومی (مهندسی فاکتورهای انسانی) و مهندسی آنتروپومتری
۹۰	۱-۳-۲-۵ وضعیت بدنی در حین کار
۹۹	۱-۳-۴-۵ اختلالات تروما جمعی
۱۰۱	۱-۳-۵-۵ نکات مفید در ارزیابی
۱۰۴	۱-۳-۶-۵ روشهای صحیح حمل بار
۱۰۸	۱-۳-۷-۵ ارزیابی پوسچر یا وضعیت بدن
۱۱۰	۱-۳-۸-۵ نوبت کاری
۱۱۲	۱-۳-۹-۵ خطرات نوبت کاری
۱۱۵	۱-۳-۱۰-۵ پیامدهای ایمنی و اثر بر روی عملکرد شغلی
۱۱۵	۱-۳-۱۱-۵ چطور می توان خطرات نوبت کاری را کنترل نمود
۱۲۰	۱-۳-۱۲-۵ ارگونومی کار با کامپیوتر
۱۲۱	۱-۳-۱۲-۱-۵ آثار پرتوهای ناشی از صفحات نمایشگر
۱۲۲	۱-۳-۱۲-۲-۵ صرع ناشی از حساسیت به نور
۱۲۲	۱-۳-۱۲-۳-۵ عوارض پوستی
۱۲۳	۱-۳-۱۲-۴-۵ آلودگی هوا
۱۲۳	۱-۳-۱۲-۵-۵ توصیه های کلی برای کاربران رایانه و کارمندان اداری
۱۲۴	۱-۳-۱۲-۶-۵ توصیه های ایمنی و بهداشتی محیط کار با رایانه

- ۱۲۴ ۵-۱-۳-۱۲-۷- توصیه های ایمنی و بهداشت تجهیزات رایانه ای
- ۱۲۵ ۵-۱-۳-۱۲-۸- محل کار (طراحی میز و صندلی مناسب)
- ۱۳۰ ۵-۱-۳-۱۲-۹- روشنایی
- ۱۳۲ ۵-۱-۴- عوامل زبان آور بیولوژیکی محیط کار
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۱- انواع عوامل زبان آور بیولوژیکی
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۱- بیماری های ناشی از ویروسها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۲- بیماری های ناشی از باکتری ها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۳- بیمارهای ناشی از قارچها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۴- بیماری های ناشی از ریکتزها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۵- بیماریهای ناشی از انگلها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۱- بیماری های ناشی از ویروسها
- ۱۳۲ ۵-۱-۴-۱- هپاتیت
- ۱۳۷ ۵-۱-۴-۲-۱- هاری
- ۱۴۱ ۵-۱-۴-۳-۱- پسی تاکوز
- ۱۴۲ ۵-۱-۴-۴-۱- (HIV) - ایدز
- ۱۴۳ ۵-۱-۴-۲- بیماری های ناشی از باکتریها
- ۱۴۳ ۵-۱-۴-۱-۲- سیاه زخم
- ۱۴۶ ۵-۱-۴-۲-۲- کزاز
- ۱۵۰ ۵-۱-۴-۳-۲- تب مالت
- ۱۵۲ ۵-۱-۴-۴-۲- لیستیریوز
- ۱۵۵ ۵-۱۲-۴-۵- سل
- ۱۵۶ ۵-۱-۴-۲-۶- بیماری مسموم
- ۱۵۷ ۵-۱-۴-۳- بیماریهای قارچی یا میکوزها

۱۵۷	۵-۱-۴-۱-۳-۱-کروموبلاستومیکوز
۱۵۸	۵-۱-۴-۱-۳-۲-درماتوفیتوز
۱۵۹	۵-۱-۴-۱-۳-۳-کاندیدا
۱۶۰	۵-۱-۴-۱-۳-۴-آسپرژیلوس
۱۶۱	۵-۱-۴-۱-۳-۵-بلاستومیکوز
۱۶۱	۵-۱-۴-۱-۳-۶-کوکسیدیودومیکوز
۱۶۲	۵-۱-۴-۱-۳-۷-کریپتوکوکسیوز
۱۶۳	۵-۱-۴-۱-۳-۸-پاراوکسیدیودومیکوز
۱۶۳	۵-۱-۴-۱-۳-۹-پوروتریکوز
۱۶۳	۵-۱-۴-۱-۳-۱۰-رینواسپیدیوز
۱۶۴	۵-۱-۴-۱-۳-۱۱-میتوماپیدیوز
۱۶۵	۵-۱-۴-۱-۳-۱۲-هیستوپلاسموز
۱۶۵	۵-۱-۴-۱-۳-۱۳-اکتینوزمیکوز
۱۶۶	۵-۱-۴-۱-۳-۱۴-نوکاردیوز
۱۶۶	۵-۱-۴-۱-۴-بیماری ناشی از ریکتزیاها
۱۶۶	۵-۱-۴-۱-۴-۱-تب کیو
۱۶۷	۵-۱-۴-۱-۵-بیماریهای ناشی از انگلها
۱۶۷	۵-۱-۴-۱-۵-۱-آنکیلوستومیاژ
۱۶۹	۵-۱-۴-۱-۵-۲-شیستوزومیاژ
۱۷۱	۵-۱-۴-۱-۵-۳-مالاریا
۱۷۵	فصل ششم- بهداشت محیط
۱۷۵	۶-۱-مقدمه
۱۷۷	۶-۲-تعاریف بهداشت محیط

- ۱۷۸ ۳-۶- مواردی که بهداشت محیط در رابطه با آنها کار می‌کند
- ۱۷۹ ۴-۶- هوا
- ۱۸۰ ۵-۶- تابش پرتوها و اثرات زیستی آنها
- ۱۸۰ ۶-۶- اثرهای فشار جو بر سلامتی انسان
- ۱۸۱ ۷-۶- آلودگی آب و خطرهای آن
- ۱۸۲ ۱-۷-۶- آب سالم زندگی سالم
- ۱۸۳ ۲-۱-۷-۶- گونه برآری آب جهت آزمایش
- ۱۸۵ ۳-۱-۷-۶- آلودزایی آب آشامیدنی بایرکلرین
- ۱۸۸ ۴-۱-۷-۶- انواع آلودگی آب
- ۱۸۸ ۵-۱-۷-۶- مواد آلوده کننده آب
- ۱۹۲ ۶-۱-۷-۶- اثرات آلودگی آب به انسان
- ۱۹۲ ۸-۶- فاضلاب و مسائل مربوط به آن
- ۱۹۳ ۱-۸-۶- خواص فاضلاب ها
- ۱۹۳ ۲-۸-۶- اهداف کلی تصفیه فاضلاب
- ۱۹۳ ۳-۸-۶- انواع فاضلاب
- ۱۹۴ ۴-۸-۶- تصفیه فاضلاب
- ۱۹۵ ۱-۴-۸-۶- شاخص های آلودگی آب و فاضلاب
- ۱۹۶ ۲-۴-۸-۶- مقصود از تصفیه فاضلاب
- ۱۹۶ ۳-۴-۸-۶- روشهای مختلف تصفیه آب و فاضلاب
- ۱۹۷ ۹-۶- بهداشت مواد غذایی
- ۱۹۷ ۱-۹-۶- مواد غذایی از نظر سرعت فاسد شدن
- ۱۹۷ ۲-۹-۶- عواملی که موجب آلودگی و یا فساد مواد غذایی می‌شوند
- ۱۹۸ ۳-۹-۶- چه بیماری‌هایی از طریق غذا منتقل می‌شوند

۱۹۹	۶-۹-۴- فساد غذا
۲۰۰	۶-۹-۵- برای جلوگیری از آلودگی شیر
۲۰۱	۶-۹-۶- ده اقدام برای تهیه و مصرف غذایی سالم
۲۰۲	۶-۹-۷- کنترل بهداشتی و شناسایی علل فساد در برخی از مواد غذایی
۲۰۲	۶-۹-۷-۱- بهداشت گوشت
۲۰۲	۶-۹-۷-۲- کنترل بهداشتی مرغ و طیور
۲۰۲	۶-۹-۷-۳- بهداشت شیر
۲۰۳	۶-۹-۷-۴- کنترل بهداشتی تخم مرغ
۲۰۲	۶-۹-۷-۵- کنترل بهداشتی سوسیس و کالباس
۲۰۳	۶-۹-۷-۶- بهداشت مواد غذایی کنسرو شده
۲۰۴	۶-۹-۷-۷- علل فساد در سایر مواد غذایی
۲۰۵	۶-۹-۷-۸- طرز تشخیص فساد مواد غذایی
۲۰۶	۶-۱۰-۱- وضعیت فعلی بهداشت مواد غذایی
۲۰۷	۶-۱۰-۱-۱- نکات بهداشتی درخصوص نگهداری و مصرف مرغ و چربی ها
۲۰۸	۶-۱۰-۱-۲- نکات بهداشتی درخصوص نگهداری و مصرف تخم مرغ
۲۰۸	۶-۱۰-۱-۳- توصیه ها در مورد نان و غلات
۲۰۸	۶-۱۰-۱-۴- نکات بهداشتی لازم درخصوص نگهداری و مصرف شیر
۲۰۹	۶-۱۰-۱-۵- توصیه ها در مورد میوه ها و سبزی ها
۲۰۹	۶-۱۰-۱-۶- توصیه ها در مورد گوشت گاو و مرغ
۲۱۰	۶-۱۰-۷- علل ظاهری ماهی سالم
۲۱۰	۶-۱۱-۱- ظروف مورد استفاده برای مواد غذایی
۲۱۲	۶-۱۲-۱- کلر و نحوه استفاده از آن

۲۱۵	فصل هفتم - سم شناسی صنعتی
۲۱۵	۱-۷- مقدمه
۲۱۵	۲-۷- سم شناسی شغلی
۲۱۶	۳-۷- سم شناسی محیطی
۲۱۶	۴-۷- سم و مسمومیت
۲۱۷	۱-۴-۷- انواع مسمومیت
۲۱۷	۱-۴-۷- ۱- مسمومیت غذایی
۲۱۷	۲-۴-۷- ۲- مسمومیت‌های ناشی از مواد دارویی و شیمیایی
۲۱۸	۳-۴-۷- ۳- مسمومیت ناشی از فلزات سمی
۲۱۸	۴-۴-۷- ۴- مسمومیت ناشی از مواد دفع آفات و حشره کشها
۲۱۸	۵-۴-۷- ۵- مسمومیت ناشی از مواد پرتلا
۲۱۹	۶-۴-۷- ۶- علائم مسمومیت
۲۲۰	۷-۴-۷- ۷- سم شناسی برخی از فلزات
۲۲۳	۸-۴-۷- ۸- مسمومیت با گازها
۲۲۵	۲-۴-۷- ۲- گرد و غبار
۲۲۶	۵-۷- بیماری‌های پوستی ناشی از کار
۲۲۷	۱-۵-۷- ۱- طبقه‌بندی بیماری‌های پوستی ناشی از کار
۲۲۹	ضمیمه- آیین نامه مراکز بهداشت کار
۲۳۶	منابع و ماخذ

مقدمه

کار انسان، محصول متغیرهای متعدد و متنوعی است. در برخی مواقع کار متأثر از متغیرهای انسانی همانند شخصیت، ادراک، نگرش‌ها، انگیزش، گروه، تفاوت‌های فردی، هوش، استعداد، حافظه، رغبت و غیره است و گاهی متأثر از متغیرهایی که ماهیت فیزیکی دارند. این متغیرها را شرایط محیط کار می‌گویند. بدیهی است که شرایط نامطلوب کار، نه تنها بارده، بلکه رضایت، نارضایتی و میزان استرس را تحت تأثیر قرار می‌دهد. امروزه ثابت شده است که شرایط در کنار شرایط کاری از جمله میزان روشنایی، تکنولوژی، سر و صدا، موسیقی، ساعات کار، استراحت، تعطیلی رفت‌وآمد، شرایط آب و هوایی، رنگ و طراحی و دکوراسیون محل کار، همه بر عملکرد فرد اثر دارند.

بهداشت حرفه ای که نام اولیه اش بهداشت صنعتی بود برای پیشگیری از بیماری‌های ناشی از سده های قبل از میلاد آغاز شده و ادامه یافته است. هرچه به گذشته برگردیم موضوع برجه به سلامتی شاغلین کمتر مورد توجه قرار میگرفت بویژه که وجود بردگان که ارزشی نداشتند سبب شده بود تا آخرین توانشان از آنها بهره می گرفتند و نیازی به بهداشت شغلی احساس نمی کردند.

در تاریخ آمده در معادن کارگران از صبح زود تا تاریکی شب کار میکردند و ساعت کاری ویا شیفت کاری وجود نداشت. در مناطق مسکونی این گونه معادن (که مناطق مسکونی کارگری آنها از نظر بهداشتی جای بحث و بررسی بسیار دارد)زنهایی بودند که تا چندین بار(۵-۱۰بار) ازدواج میکردند .

علت آن مرگ همسرانشان بود و زن بناچار برای ادامه زندگی و تامین معاش خود و فرزندان باقی مانده از شوهر مرحومش مجبور به ازدواج با کارگر دیگری می شد(چون هیچگونه بیمه یا سیستم حمایتی

وجود نداشت). علت مرگ کارگران علاوه بر حوادث که رخداد خیلی طبیعی بود، ناشی از بیماریهای تنفسی شغلی از گردو غبارها که عمدتاً تنگی نفس و ناراحتی های قلبی عروقی ایجاد مینمودند اتفاق می افتاد. البته فقر بهداشتی سبب میشد گاهی بیماری سل نیز به آن اضافه شود.

در این معادن معدود مردانی بودند که چند بار ازدواج کرده بودند و علتش بیماری سل و آوردن البسه کاری به منزل و نظافت آن توسط همسر سبب مرگ زود رساشان میشد. و این وضعیت ظالمانه و بهره کشی از کارگران ادامه داشت تا دانشمندان و پزشکانی اقداماتی را در سنوات قبل و بعد از میلاد نمودند، که در تاریخچه بهداشت حرفه ای به آن خواهیم پرداخت.

اول ماه May که همه ساله کارگران کل جهان انرا جشن میگیرند در انقلاب صنعتی توسط آنها با ریختن خون مان است آمد و یکی از خواسته هایشان بهداشت شغلی بود و در تظاهرات با نشان دادن سه انگشت خود در حالیکه تحت فشار سرمایه داران و صاحبان کارخانه ها توسط پلیس غریبهها سرکوب میشدند خواستار ب. شیف باری بودند که یکی از ارکانهای اصلی بهداشت حرفه ای می باشد. یعنی هشت ساعت کار، هشت ساعت ب. خانواده و هشت ساعت استراحت.

بدین ترتیب بذر بهداشت حرفه ای که در سنوات قبل از میلاد بخصوص توسط استقلیبوس و دخترش از ۳۹۰۰ سال پیش از میلاد کاشد شده ده در قرن ۱۹ شکل گرفت (البته در قرن ۱۴ تا ۱۹ هم کارهای مهمی در این راستا صورت گرفت) و بمرور قرن بیست قانون مند شد و ادامه یافت.

یکی از نخستین شواهد کنترل مخاطرات کار مربوط به دوران روم باستان در سده دوم پیش از میلاد است. در آن زمان معدنچیان با استفاده از پارچه ای جل دهان خود را می بستند تا از استنشاق گرد و غبار جلوگیری نمایند. در همین زمینه پزشکان و دانشمندی بودند، پا به میدان گذاشتند و گام هایی جهت اعتلای تندرستی نیروی کار برداشتند.

پیش از انقلاب صنعتی (در نیمه دوم سده هجدهم)، صنعت و فن آوری (تکنولوژی) رشد چشمگیری یافت اما بر خلاف بهبود وضع زندگی، افزایش سطح تولید و راحت تر شدن کار، که ناشی از پیشرفت علمی و فنی بود، مشکلات و گرفتاری های بسیاری برای انسان بوجود آمد و سبب شد که انسان معاصر در معرض خطرات و تهدید های بی شماری قرار گیرد که از آن جمله می توان به بیماری ها و حوادث ناشی از کار و کهولت های زود هنگام که در اثر شرایط نامطلوب کاری ایجاد می شوند، اشاره کرد.

پیدایش چنین معضلاتی نیاز شدید و اساسی به فراگیری و رعایت اصول ایمنی و بهداشت کار را نمایان ساخت و انسان را بر آن داشت تا درصدد چاره جویی های بنیادی برآید و برای حفظ نیروی انسانی و تامین تندرستی، ایمنی و بهداشت آن تدابیری بیندیشد و با مسئله به گونه ای علمی و نهادین برخورد کند. بدین ترتیب نظام علمی نوینی به نام بهداشت حرفه ای رو به تکامل گذاشت. امروز این علم تمام مسائل گوناگون پزشکی بهداشتی و ایمنی را در هر پیشه در بر میگیرد.

در زمان حاضر بهداشت حرفه ای که موضوع ایمنی و بهداشت را در بر می گیرد در کلیه صنایع الزامی و مورد حمایت قوانین کلیه کشورها می باشد.

امید است با مطالبی که در این کتاب ارائه و گردآوری شده بتوانیم در افزایش آگاهی علاقمندان بخصوصی دست اندرکاران مشاغل مختلف نقش کوچکی ایفا نماییم. چون بهداشت حرفه ای کلیه مشاغل را در بر می گیرد لازم بود به بهداشت فردی، عمومی و بهداشت محیط هم بپردازیم چون لازم و ملزوم دانش یک مهندس بهداشت حرفه ای جهت ایجاد سلامتی در کارخانه یا هر مجموعه کاری می باشد. بهمین منظور سعی نمودیم مسائل اکثر مشاغل را بصورت عمومی و گاه تخصصی لحاظ نماییم.

www.ketab.ir